

Joh. de Groot, een maand geleden uitgesproken bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de rijks-universiteit te Groningen. Deze rede had tot titel: „De Palestijnse achtergrond van den Pentateuch”. Daar wordt b.v. het Bijbelsche verhaal van den Zondvloed vergeleken met het Babylonische verhaal in dezer voege: „In het Babylonische verhaal worden achtereenvolgens een duif, een zwaluw en een raaf uitgezonden; in het Bijbelsche ontbreekt de zwaluw, hetgeen niet toevallig kan zijn. Nu komen duiven en raven in vele soorten overal in Palestina voor, doch de zwaluw kent de bewoner van het Joodsche bergland amper, omdat ze slechts wordt aangetroffen in de lage gedeelten van het land. De Joodsche verhalen geeft door slechts duif en raaf te noemen een lokaal stempel aan zijn verhaal” (bl. 9).

Het merkwaardige van deze rede van prof. de Groot is, dat de betrouwbaarheidskwestie niet door hem wordt aangeroerd. Was er b.v. werkelijk een duif bij den Zondvloed, maar dan is de vermelding daarvan in het Bijbelsche Zondvloedverhaal geen specifiek Palestijnse trek. Stelt de schrijver het, als bewoner van Palestina, slechts zoo voor, dan is het verhaal als historie veroordeeld.

Het is m.i. de verdienste van prof. Aalders, dat hij de kwestie van de betrouwbaarheid in zijn rede van 't begin af stelt. Terecht spreekt hij uit: „De waarheid van den Bijbel is en blijft het vraagpunt, dat wel het allermeest hart en hoofd zoo van eenvoudigen als geleerden in beslag vermag te nemen”. De rede van prof. de Groot kan als voorbeeld dienen, hoe actueel die van prof. Aalders is.

Over het verstaan van de profeten.

In hetzelfde orgaan schrijft dr. Gispens:

Eik schoolkind zal binnen een paar jaar goed op de hoogte zijn met het persoonlijk leven van profeten als Elia en Elisa. Maar zelfs onder volwassenen is de kennis van de lotgevallen van een Amos of Jeremia meestal niet groot. Dat is waar, schijnt hiernaar te wijzen, dat eerstgenoemden een rol spelen in de geschiedenis van Israël en door historische boeken worden belicht, terwijl de gestalten der zoogenaamde „schrijvende” profeten (over de juistheid van dezen naam spreken we hier niet) uit hun geschriften trek voor trek moeten worden losgehaald, willen ze als levend voor ons staan.

Zeker, onder de profeten, die we in onze Bijbel van Jesaja tot en met Maleachi aantreffen, maken Daniël en Jona daarop een uitzondering, maar het is merkwaardig, dat juist de boeken van Daniël en Jona zoo'n sterk historisch karakter dragen, dat sommigen hen niet eens onder de profetische boeken in engere zin rekenen. Zoo bevat ook het boek Jesaja historische stukken, waarin Jesaja's persoon duidelijk naar voren treedt (Jes. 36-39 b.v.) en biedt over Jeremia o.a. het zes-en-dertigste hoofdstuk van zijn boek ons een interessant verhaal; maar zelfs deze historische stukken genieten niet die bekendheid, die de Elia-geschiedenis heeft, omdat de historische achtergrond iedereen Bijbellezers niet terstond duidelijk is.

En hiermee noemen we een voornaam punt. Om bij het voorbeeld van Elia en Elisa te blijven: Achab, Joram, de koningen tegenover die profeten wor-

den ons ten voeten uit geteekend, waardoor de beschrijving een dramatisch, ja spannend karakter krijgt. Maar als in Jesaja 7 de profetie optreedt tegen Achaz, moeten we van dien Achaz meer weten uit Koningen en Kronieken, willen we ten volle de situatie begrijpen. Ja ook in ander opzicht wordt de klacht wel eens door trouwe Bijbellezers zonder theologische opleiding geslaakt: „Ik wilde, dat ik van elk hoofdstuk van een profetisch boek den juiste historische achtergrond wist, dan zou ik alles veel beter begrijpen.”

Nu zij dadelijk opgemerkt, dat men zich de zaak niet zoo moet voorstellen, alsof een theoloog zoo maar die kennis bij zijn huiselijke bijbellectuur paraat heeft. Neen, den juiste historische achtergrond te weten van elk hoofdstuk bij een profetie, kost in veel gevallen wikkelen en wegen. Neem al direct Jesaja 1. Sommigen houden het ervoor, dat we moeten denken aan den toestand van Juda na den Syrisch-Efraïmetischen oorlog (zie Jes. 7), anderen, dat het slaat op den tijd na den inval van Sennacherib onder Hiskia (II Kon. 18 en 19, II Kron. 32, Jes. 36 en 37).

Is dit bepalen van den historischen achtergrond der profetische boeken geen gemakkelijk werk, het genot van het lezen der boeken zou worden verhoogd, wanneer men een Amos en een Nahum, een Hosea en een Jeremia in hun persoonlijk leven kende.

Dit is nu mogelijk. Zeker hun geschriften bieden ons niet zooveel als we zouden willen. Profeten zijn sprekers namens God, dus niet namens zichzelf. Profeten willen, hun moedelooze stemmen daargelaten, in hun schriftelijke nalatenschap ons stellen voor hun ideaal: te zijn „heilige menschen Gods”, vertaald wordende als ze maar nuttig zijn. En toch is het geen ongepaste nieuwsgierigheid, maar goed gebruik van de Schrift, hen na te speuren in hun persoonlijk leven, hun smart en vreugde.

K. S.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Barland: C. Vonk, cand. te Nieuw-Loosdrecht.
De Bilt (als hulppred.): J. P. W. Erdman, cand. te Hilversum.
Blokzijl: Nic. Streefkerk, cand. te Amsterdam.
Bossum (vac. A. J. Mulder): H. v. d. Zee te Amsterdam-West.
Makkum: E. N. v. Loos, cand. te Zwagerveen.
Pijnacker: R. H. Kuipers, cand. te Den Haag.
Spijkenisse: R. J. v. d. Meulen, cand. hulppred. te IJmuiden.
Tienhoven: W. Tom te Warns.

Aangenomen naar:

Oostwold (Old): E. G. van Teylingen, cand. te Hillegom.
Warffum: H. de Zwart te Twijzel.

Bedankt voor:

Makkum: Dr. Y. P. de Jong te Grand Rapids (Mic., U.S.A.).
Sassenheim: H. v. d. Zee te Amsterdam-West.

Afscheid van:

Leemster: P. Hekman. Tekst Judas: 20, 21, 24 en 25.
Wolfezand: H. D. Drenth. Tekst Hebr. 13:8.

De K. Parnhout.

De K. Parnhout, predikant bij de Geref. Kerk van Vreeland, hoopt, naar „De Stand” meldt, begin Februari zich naar

Ned-Indië te begeven, ter begeleiding van een zijner dochters, die daar in het huwelijk zal treden en om zijn kinderen, die daar wonen, te bezoeken. Zijn Kerkeraad verleende hem welwillend verlof voor deze reis, die vermoedelijk ongeveer vier maanden zal duren.

Candidaten tot den H. Dienst.

Cand. J. H. Winter te Bieren, beroepen predikant bij de Geref. Kerk te Kiehlwinder, is door de Classis Groningen na peremptoires examen toegelaten tot den dienst des Woords en der Sacramenten.

De Classis Stadskanaal der Geref. Kerken heeft in haar gehouden vergadering na peremptoires examen met algemeene stemmen toegelaten tot den Dienst des Woords en der Sacramenten de heer J. Dijk, theologisch kandidaat te 's-Gravenhage, beroepen predikant te Slingingen.

De Gereformeerde Kerk van Eindhoven.

Daar het voor eenigen tijd aanmerkelijk verhoogde kerkgebouw te Eindhoven opnieuw te klein is, worden door den Kerkeraad der Geref. Kerk aldaar plannen beraamd om te komen tot bouw of overname van een noodkerk en het benoemen van een hulppredikant. („Stand.”)

Kerkgebouwen.

Te Rotterdam—Katedraal is door den Kerkeraad der Geref. Kerk besloten voort te gaan met de voorbereidende maatregelen voor den bouw van een vierde Kerk. De heer Sutherland werd als architect aangewezen.

Te Amersfoort is door den Kerkeraad der Geref. Kerk een stukje grond gekocht aan het eind van de Prinsegracht (Oost.), om daar een kerkgebouwtje te doen verriggen. Voorheen werd altijd vergaderd in een gehuurd lokaaltje.

Te Anna Paulowna (N.H.) heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk besloten een nieuwe kerk te bouwen op het terrein naast de bestaande kerk, van 17 M. lengte en 12 M. breedte, bevattende 300 zitplaatsen.

CHH. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Baarn: J. Drenth te Broek op Langeveld.
Dordrecht: J. A. Riekel te Slidrecht.
Meerkerk: L. v. d. Knijff, cand. te Reeuwijk bij Gouda.

Inrede te:

Murnswoude: K. Bokhorst, cand. Tekst Psalm 121:1 en 2.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Bedankt voor:

Aagtekerke: J. Overduin te Werkendam.
Moercapele: A. de Blois te Dirksland.
Utrecht: A. Verhagen te Middelburg.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Borne: A. Wartena te Nieuw-Dordrecht.
Gorinchem (vac. F. M. Muller): Jac. J. H. Pop te Maasland.
Bemmel: W. L. Mulder te Voorthuizen.
Kockengen: A. Dekker te Bleiswijk.
Kuinre (vac.): E. Emmen, cand. te Renswoude.
Lage Vuursche: D. Plantinga te Linschoten bij Woerden.
Lochem: F. G. H. Nicolaï te Voorhout.
Nieuwe Tonge: J. v. Amal te Putten (G.).
Oudemirdum: W. L. Mulder te Voorthuizen.
Oudorp: J. Enkelaar te Ouderkerk a.d. IJssel.
Schalkwijk: N. Warmolts te Wezep.
Schiemonnikoog (vac.): T. Jannomus, cand. te Utrecht.
Vleuten: P. Warners te Nederhorst den Berg.
Zoetermeer-Zegwaard: H. van Dijken (Gzn) te Leidschendam.

Aangenomen naar:

Delfshaven (vac. W. J. van Lokhorst): C. B. Holland te Hoizen. (N.H.).
De Meern (Utr.): D. J. Peterse te Hien en Dodewaard.

Abonneert U op en steunt aldus WITTE VELDEN

Maandblad voor den Evangelisatiearbeid, Hoofdredacteur Prof. Dr. F. W. GROSHUIS.

Abonnementsprijs slechts 65 cent per jaargang. Evangelisatie-commissies die voor al hun medewerkers een abonnement nemen genieten reductie.

W. D. MEINEMA - UITGEVER - DELFT

HILVERSUM

Rookt U een fijne Sigaar?
Of prefereert U een pijp?
Dan kunt U terecht bij

SIGAREN MAGAZIJN
„THE OLDSMOKER”
KERKSTRAAT 8 - HILVERSUM

VOOR DE JONGELINGSVEREENIGING

Verschenen:

de tweede druk van
**Het Vereenigingsleven
in de 50e eeuw**

SAMENSpraak VOOR 12 PERS.
Prijs f 0.30 - per 12 exx. f 3.-

Reeds geruimen tijd was deze samenspraak uitverkocht. Er wordt echter nog voortdurend naar gevraagd, waarom wij gevolg hebben gegeven aan veler verlangen een herdruk gereed te maken.

Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgevers
Oosterbaan & Le Cointre - Goes

Chr. Muziektijdschrift „De Harp”

met maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per Jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheele voldoening smaken.

Administratie-Adres: Fred. Hendrikstr. 94, Amsterdam.

Voor een goede

Kerkelijke Administratie

gebruik men onze REGISTERS tot het inschrijven van

**Doopleden, Lidmaten in vollen rechte
en Huwelijksbevestigingen**

In iedere dikte verkrijgbaar

Proefvellen op aanvraag ter inzage

Verder zijn bij ons verkrijgbaar:

Attestatiën voor Doopleden

„ „ **Lidmaten in vollen rechte**

Berichtkaarten verhuizing leden

Berichtkaarten Catechisatie-verzuim

Credentiebrieven

Beroepingsbrieven met Salarisregeling

Briefjes voor voorlezer en organist

Preekboekjes (24 bladz.)

Absentielijsten

Goes

OOSTERBAAN & LE COINTRE

Lezers van „De Reformatie”! Wekt uw kennis op proefnummers van ons Blad aan te vragen.

HEDEN VERSCHIEEN:

ANTIREVOLUTIONAIR GEMEENTEPOLITIE

DOOR

Mr J. W. NOTEBOOM

MET EEN WOORD VOORAF VAN

H. COLIJN

Royaal Formaat - 317 Bladz. - Prijs f 4.50 - Geb. f 5.50

In dit boek wordt principieele en praktische voorlichting gegeven. Volkomen betrouwbaar en inderdaad onmisbaar handboek voor ieder Antirevolutionair Gemeenteraadslid. Waardevol standaardwerk voor alle meelevende Antirevolutionairen. Boek van groote betekenis voor allen, die belangstellen in den ieder burger zoo nauw rakenden arbeid der Gemeentebesturen. Een boek, waarmee ook andersdenkenden terdege rekening moeten houden.

Uitvoert prospectus met inhoudsopgaaf op aanvraag gratis.

UITGAVE VAN J. H. KOK TE KAMPEN

Uitgave van Oosterbaan & Le Cointre - Goes

Concordantie op de Berijmde Psalmen, de Gezangen en den Vervolgband

Samengesteld door Dr. W. A. KEERS,

in leven Pred. der Ned. Herv. Kerk.

Prijs, in tinnen band, f 3.-

Het bleek ons, dat men hier en daar in de meening verkeert dat deze Concordantie is uitverkocht, naar aanleiding waarvan wij hierbij ter kennis van belangstellenden brengen, dat van het werk nog steeds exemplaren kunnen geleverd worden. Gaarne nemen wij de gelegenheid te baat, op deze omstandigheid en bruikbaarheid alom geroemde Concordantie nog eenmaal de aandacht te vestigen.

Goes.

OOSTERBAAN & LE COINTRE

De School met den Bijbel

Weekblad voor het Christelijk Onderwijs.

Commissie van Redactie:

A. JONKMAN, J. LENS, H. J. EMOUS en A. J. DREWES.

Abonnementsprijs f 1.10 per kwartaal.

Reeds meer dan twintig jaar dient ons blad de Christelijke Scholen op loffelijke wijze. Het mag zich verheugen in een staf van redacteuren en medewerkers, die behooren tot de meest vooraanstaande personen op het gebied van het Christelijk Onderwijs, en die zich beijeren, de best mogelijke voorlichting te geven omtrent alle punten van theoretisch en praktisch schoolbeleid.

Van een degelijke behandeling in „De School met den Bijbel” van onderwijszaken van vele aard en een principieele bespreking van allerlei vragen, die zich bij de opvoeding van kinderen voordoen; kan men zich steeds verzekerd houden.

Onderwijzers - Onderwijzeressen - Bestuursleden

Indien gij nog geen lezer zijt vraagt dan eens enkele nummers ter kennismaking bij ons aan.

DE UITGEVERS:

GOES. OOSTERBAAN & LE COINTRE.